

VÄSTERNORRLANDS MUSEUM

Arkeologisk förundersökning inom kvarteret Matrosen i Härnösand

Grund till hus

Fornlämning: Raä 26:1/L1936:9683. Fastighet: Matrosen 1.
Socken: Härnösand. Kommun: Härnösand. Landskap:
Ångermanland.

Rapportnummer 2020:11
Ola George

Västernorrlands museum
Box 34
871 21 Härnösand
www.vnmuseum.se

Arkeologisk förundersökning inom kvarteret Matrosen i Härnösand

© Västernorrlands museum, Ola George
Härnösand 2020
Foto: Västernorrlands museum

ISSN 2000-0111

Innehållsförteckning

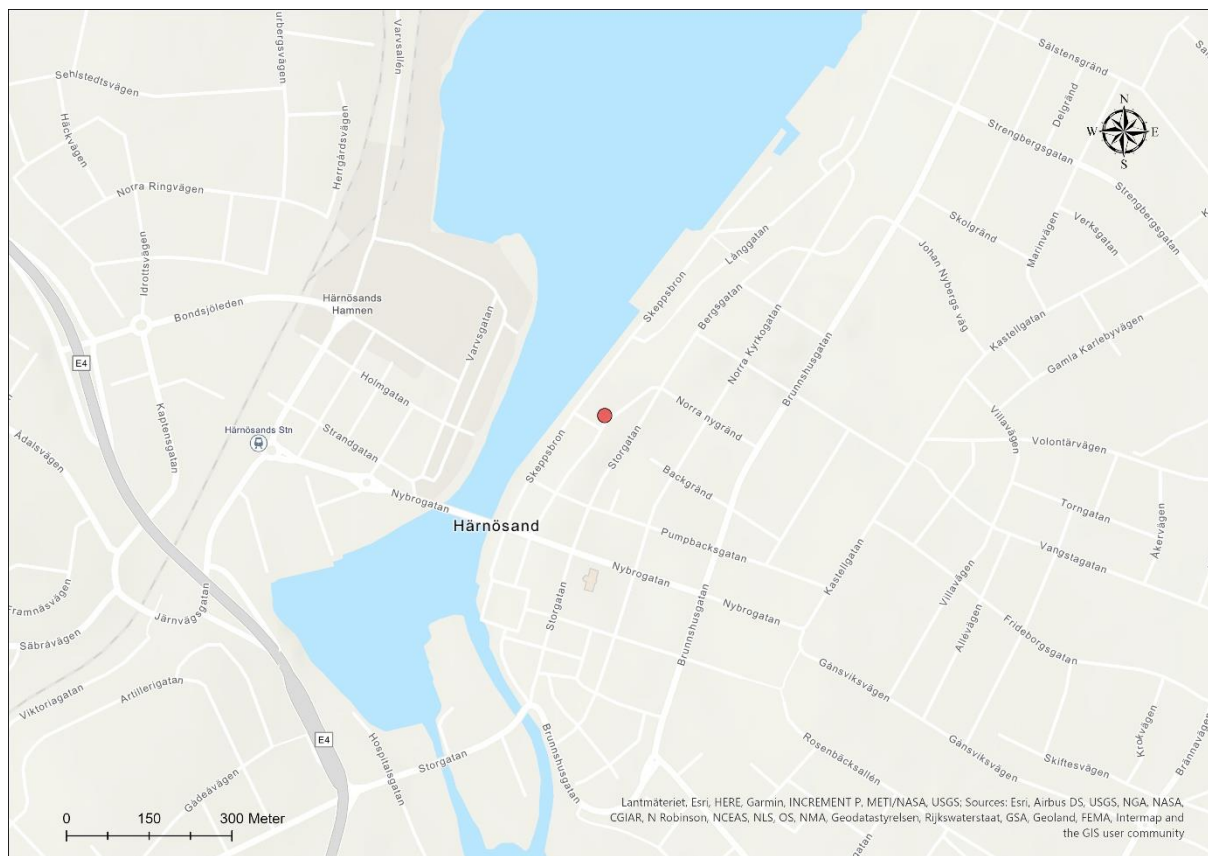
Inledning	5
Metod	6
Beskrivning av fornlämningen Raä 26:1/L1936:9683	7
Beskrivning av undersökningen och fynden	7
Historisk karta.....	8
Fynd.....	9
Tolkning och diskussion.....	20
Tekniska och administrativa uppgifter	21
Arkivhandlingar	21
Referenser	21
Bilaga 1. Fyndlista.....	22
Bilaga 2. Konserveringsrapport.....	49
Bilaga 3. Fotolista	58
Bilaga 4. Fotoark.....	59

Sammanfattning

Vid förundersökningen som genomfördes den 26 maj 2020 påträffades rester efter en husgrund. Många fynd av kritpipsfragment och mynt från perioden 1633-1686 hittades. Förutom mynten påträffades keramik i form av fat och krukor av glaserat rödgods, flaskglas, fönsterglas, tegel, fajans, brända och obrända ben, flintavslag, sintrad lera/slagg och ett bryne. En ansamling av tegel tolkas som rester efter en spismur. I området med tegel fanns en grop där flera mynt, ett bränt ben, smält glas, glimmer och en flat, rundad sten av skiffer hittades. Att föremålen var nedlagda i gropen kan tyda på någon form av ritual, kanske ett slags husoffer. Möjligen har gropen legat alldeles intill spismuren, en form av spisgrop som förekommer i hus från historisk tid.

Inledning

Fastighetsägaren Norrstaden Förvaltnings AB planerade att bygga ett parkeringshus inom fastigheten Matrösen 1 i Härnösand. Området ligger inom stadslagret i Härnösand som utgör fornlämningen Raä 26:1/L1936:9683. Undersökningsområdet var ca 185m² stort och bestod av gräsmatta och asfalterad parkering (se ortofoto i bilaga). På ortofotot från 1958 finns en byggnad på platsen.

Figur 1. Översikt med undersökningsplatsen markerad med röd punkt. ©ESRI

Figur 2. Undersökningsområdet markerat med rosa streck.

Syfte

Förundersökningen skulle fastställa och dokumentera fornlämningens karaktär, datering, utbredning och komplexitet samt ta tillvara fornfynd inom undersökningsområdet. Förundersökningens syfte var att ge länsstyrelsen ett beslutsunderlag inför prövning om tillstånd till ingrepp i fornlämning. Underlaget skulle också användas för att bedöma behov och omfattning av eventuell arkeologisk slutundersökning. Resultaten skulle också kunna användas av undersökare för att beräkna omfattning och kostnad för en eventuell slutundersökning. Resultaten skulle även kunna användas i företagarens planering.

Förundersökningens målgrupper var Länsstyrelsen, Norrstaden Förvaltnings AB och Härnösands kommun. Resultaten kunde även användas av undersökare om en undersökningsplan för ytterligare arkeologisk undersökning skulle upprättas.

Metod

Grävmaskin användes för att ta bort asfalten och bärlagret på parkeringsplatsen. Därefter grävde maskinen sig skiktvis ner och ytorna rensades för hand med fyllhammare, hacka, spade, skyffel och skärslev. Ytorna avsöktes med metalldetektor och fynd och anläggningar mättes in med RTK-GPS. Tyvärr var mätförhållandena under dagen dåliga, vilket troligen delvis berode på att de höga husen runt om undersökningsplatsen skuggade satellitmottagningen. Undersökningen dokumenterades också genom fotografering.

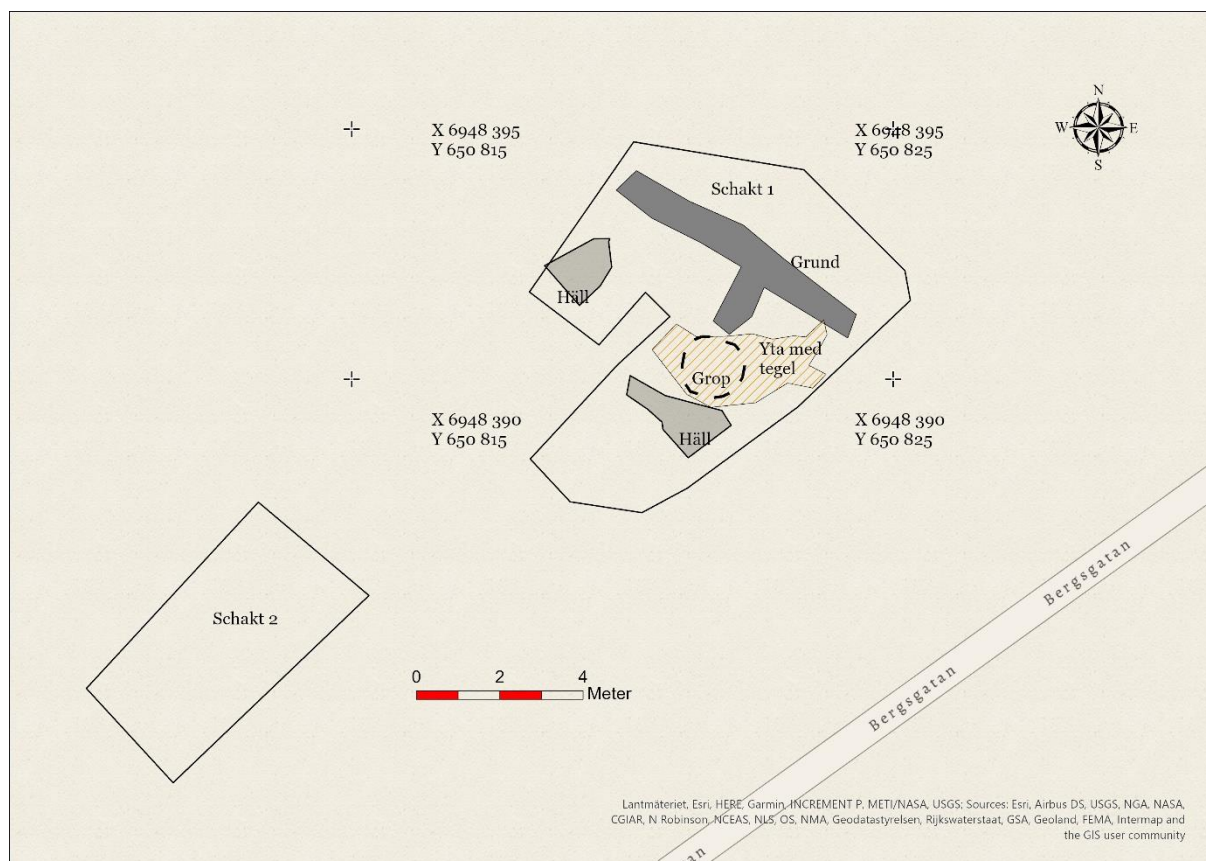
Beskrivning av fornlämningen Raä 26:1/L1936:9683

Fornlämningen som undersökningsplatsen ligger inom beskrivs i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister Fornsök som: Stadslager. Kulturlager, ca 1100 x 250-300 m (NNÖ-SSV), omfattande centrala delarna av Härnösands stad, på Härnös V strand och Mellanholmens Ö del. Delundersökt.

Beskrivning av undersökningen och fynden

Vid undersökningen användes grävmaskin för att gräva bort asfalt och bärlager samt avtorvning. Därefter grävde maskinen försiktigt ner och bevarade konstruktioner rensades fram för hand. Det sydliga schaktet var omrört och bestod av fyllnadsmassor. I det norra schaktet fanns delar av en husgrund bevarad.

Husgrundens norra del bestod av en stenläggning 6,45 meter lång (Nv-Sö orientering) och 0,8 meter bred. Den bevarade höjden var som mest cirka 0,3 meter. Strax öster om mitten på denna fanns en vinkelrät stenläggning omkring 1,5 meter. Söder om grundresterna fanns ett lager bestående av sotig jord med tegel som vid undersökningen tolkades vara platsen för en förstörd spismur. I tegellagret fanns en grop som möjligen kan ha varit en spigrop som brukar förekomma intill spismuren i hus från historisk tid. I gropen påträffades flera mynt (en del lagda ovanpå varandra, endast åtskilda av lite jord, ett bränt ben (höger armbågsben ulna dx av får/get enligt osteolog Carina Olson, Sigtuna), en liten platt sten som bearbetats rund, glimmer, och en klump bestående av hopsmält glas. Föremålen ger intryck av något slags rituell nedläggning, möjligen i form av husoffer.

Figur 3. Översikt med schakten och de påträffade strukturerna. © ESRI

Figur 4. Översikt med schakten i förhållande till byggnaderna. ©ESRI

Historisk karta

För att försöka ta reda på vilken tomt huset låg på gjordes en rektifiering av 1699 års karta (geometrisk avmätning av stadens tomter av lantmätare Nils Spole, x26-1:4).

Denna karta är med sannolikhet den första egentliga tomtkarta som staden ägt. Den mycket detaljerade kartan har en mängd information att ge angående stadens bebyggelseutveckling. Kartan upptar även namnuppgifter och i undantagsfall även yrken på tomtägarna (Näslund 1980:40).

Skevheter i det äldre kartmaterialet gör att vi inte kan vara helt säkra på att peka ut rätt tomt. Det ser ut som om undersökningen hamnar tre tomter nordöst om Lilla torget på en tomt som har nummer 62 och som ägs av en Jon, möjligen med efternamnet Fredriksson. Inom ramen för denna undersökning har inga vidare sökningar genomförts på vem Jon var eller vad han arbetade med.

Figur 5. Översikt med schakten i förhållande till 1699 års stadskarta, läget måste dock ses som ungefärligt då inpassningen inte blir helt korrekt. © ESRI

Fynd

Elva mynt hittades. Tio av mynten är präglade mellan 1633-1686 och ett mynt som påträffades högre upp i fyllningen är från 1844 och behöver inte vara från husets brukningstid.

Förutom mynten påträffades keramik i form av fat och krukor av glaserat rödgods, kritpipsfragment, glas (fönsterglas, tegel, fajans, brända och obrända ben, flintavslag, sintrad lera/slagg och ett bryne.

Figur 6. Norra delen av grunden. Foto från nordväst. © ESRI.

Figur 7. Norra delen av husgrunden. Foto från sydöst.

Figur 8. Arbetsbild, Madeleine Nilsson gräver i husgrunden. Foto från söder.

Figur 9. Det sydliga, omrörda schaktet under grävning. Foto från nordöst.

Figur 10. Mynt ¼ öre från drottning Kristinas tid.

Figur 11. Mynt 1 öre från drottning Kristinas tid.

Figur 12. Fyndplats för flera av mynten. I mitten av bilden skymtar mynt fram i en grop intill det som tolkas som platsen för spismuren.

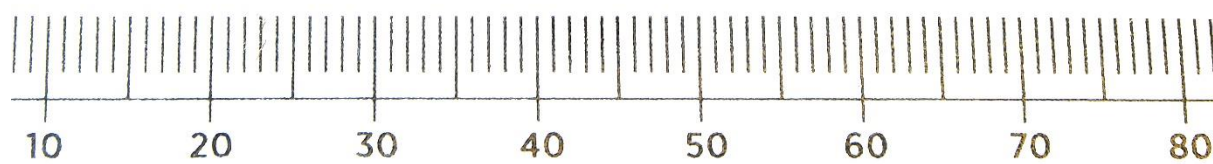
Figur 13. Keramik i form av glaserat rödgods i nordöstra delen av grunden.

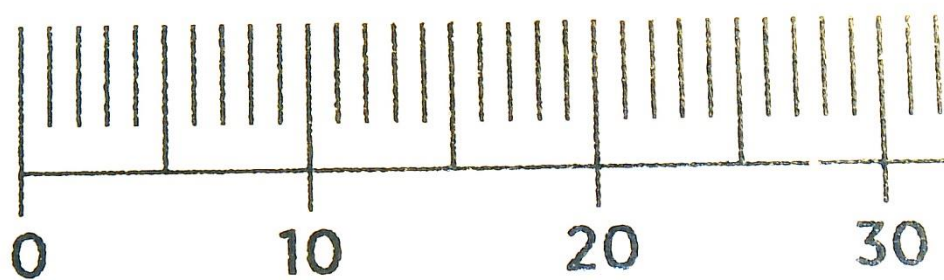

Figur 14. Del av fat av glaserat rödgods.

Figur 15. Del av fat av glaserat rödgods.

Figur 16. Fajans med marmorerad glasyr.

Figur 17. Del av holk till kritpipa med stämpel (möjligen EB) på klacken. Pipans profil gör att den troligen tillverkats under 1600-talet.

Figur 18. Del av skaft till kritpipa med stämplat i form av franska liljor i romber.

Tolkning och diskussion

Resterna av husgrunden som påträffades vid förundersökningen ligger vid Bergsgatan. Vid en rektifiering av 1699 års stadskarta ser det ut som om huset legat längs den då benämnda Långgatan, tre tomter nordöst om Lilla torget. Tomten ägdes då av Jon Fredriksson (med reservation för att efternamnet kan vara feltolkat). Vem som dessförinnan ägde huset, vilka som bodde där och vad de arbetade med har undersökningen inte kunnat ta reda på. Möjligen skulle arkivstudier i framtiden svara på dessa frågor.

Dateringen av mynten indikerar att huset uppförts under första halvan av 1600-talet. Fyndmaterialet i övrigt med keramik och kritpipor, glas, fönsterglas, tegel, fajans, brända och obrända ben, flintavslag, sintrad lera/slagg och ett bryne ger intryck av ett vanligt hushåll.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-428-20

Länsmuseets dnr: 2020/16

Län: Västernorrland

Landskap: Ångermanland

Kommun: Härnösand

Socken: Härnösand

Fastighet: Matrosen 1

Undersökt yta: 70 m²

Belägenhet i Sweref 99 TM: N 6948 390 E 650 815

Höjd över havet: 5 meter

Undersökningstid: 26/5-2020

Personal från Västernorrlands museum: Ola George och Madeleine Nilsson.

Rapportsammanställning: Ola George.

Dokumentationsmaterial i form av ritning, fotografier, dagbok mm förvaras på Västernorrlands museum.

Arkivhandlingar

Ärendet kommer att förvaras i Västernorrlands museums arkiv.

Referenser

Näslund, Rolf (1980). *Studier i Härnösands bebyggelsehistoria: 1585-1800-talets mitt. D. 1 Samhällshistorisk bakgrund, planutveckling och offentlig bebyggelse*. Diss. Umeå : Univ., 1980

Lantmäteriet. Historiska kartor. Geometrisk avmätning av stadens tomter av lantmätare Nils Spole 1699 (x26-1:4).

<https://historiskakartor.lantmateriet.se/historiskakartor/search.html>

Bilaga 1. Fyndlista

Fnr	Pnr	Fynd	X	Y	Z	Antal	Vikt i gram	Mått i mm	Kommentar	Kontext	Kasserad
1		Sintrad lera/tegel	6948390,55	650820,6		1	32,42	37x32x24	Vit beläggning på ena sidan som är konvex.	0,4 m N om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
2		Bränt ben	6948390,55	650820,6		2	0,87			0,4 m N om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
3		Fönsterglas	6948390,55	650820,6		1	0,77	15x13x2	Vitt	0,4 m N om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	X
4		Kritpipsfragment	6948390,55	650820,6		1	3,04	43x8x7, röckanal 2 mm	Del av skaft	0,4 m N om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
5		Kritpipsfragment	6948390,55	650820,6		1	1,56	18x9x8, röckanal 2 mm	Del av skaft	0,4 m N om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	

6	Bryne	6948390,5	650820,9	1	58,1	87x20x15	Rektangulärt	0,5 m N om central myntgömma, ungerfärliga koordinater
7	Bränt ben	6948390,5	650820,9	5	1,01			0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater
8	Obränt ben	6948390,5	650820,9	3	3,67			0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater, ungerfärliga koordinater
9	Bränd lera	6948390,5	650820,9	2	1,99	21x21x5 (största biten)	Gråsvart med avtryck av växter/likn.	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater
10	Porslin/fajans?	6948390,5	650820,9	2	0,83	15x12x5 (största biten)	Vit med blått mönster	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater
11	Glas	6948390,5	650820,9	1	1,14	22x18x1,5	Blått, rundat	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater

12		Glas	6948390,5	650820,9		2	3,61	34x21x2,5 (största biten)	Pärlemorskimrande, den större biten något rundad i ena kanten, annars är båda plana	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
13		Glas	6948390,5	650820,9		2	5,51	29x13x4 (största biten)	Böjda, pärlemorskimrande bitar	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
14		Keramik	6948390,5	650820,9		1	2,41	28x17x6,5	Spjälkad, ena sidan svartmålad	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	X
15		Tegelfragment	6948390,5	650820,9		1	18,51	35x32x24	Eventuellt hörnbit	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
16		Rödgoods	6948390,5	650820,9		1	11,26	50x30x8	Insidan brunglaserad med gulvitt streck, på utsidan spår av röd glasyr och intryckt bandad dekor	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
17		Rödgoods	6948390,5	650820,9		1	9,57	42x32x6,5	Brungrön glasyr på insidan, svartbränd med intryckta band på utsidan	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	

18		Kritpipsfragment	6948390,5	650820,9		1	2,11	22x9x9, rökkanal 3 mm	Del av skaft	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
19		Kritpipsfragment	6948390,5	650820,9		1	0,69	19x9x3	Del av skaft, delad på längden	0,5 m NNO om central myntgömma, ungerfärliga koordinater	
20		Glimmerfragment	6948390,15	650820,05		1	4,69	55x22x3	Platt, halvmåneformat	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
21		Rödgoods	6948390,15	650820,05		1	8,56	33x25x9	Mynningsbit, brun glasyr med vitt streck, intryckta band på utsidan	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
22		Rödgoods	6948390,15	650820,05		2	20,24	45x27x8 (största biten)	2 mynnings-/kantbitar bitar som passar ihop. Vit glasyr med röda prickar samt rött streck. Passar ihop med Fnr 65	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	

23		Rödgods	6948390,15	650820,05		3	38,33	59x27x10 (största biten)	3 bitar som passar ihop. Insidan vit, brun och grön glasyr, utsidan brun glasyr och intryckta band	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
24		Rödgods	6948390,15	650820,05		2	95,92	82x51x13 (lika stora)	Bottendel, 2 bitar som passar ihop. Brun, grön och vit randig glasyr.	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
25		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	1,11	19x7x7, röckanal 3 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
26		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	2,02	40x7x7, röckanal 3 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
27		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	2,61	39x9x8,5, röckanal 3,5 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	

28		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	1,71	16,5x9x9, röckanal 3 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
29		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	2,2	24x9x8,5, röckanal 3 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
30		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	1,94	30,5x7,5x7	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
31		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	1,98	29x8x8, röckanal 3 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
32		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	3,07	40x8x8, röckanal 3 mm	Del av skaft	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	

33		Kritpipsfragment	6948390,15	650820,05		1	7,26	72x9x9, röckanal 3 mm	Del av skaft. Stämpel: fransk lilja inom romb. Det ser ut som att man täljt i änden för att smalna av den. Troligen holländsk, början-mitten av 1600-talet?	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungerfärliga koordinater	
34	38	Rödgoods	6948394,43	650820,63	5,24	1	13,98	53x29x7,5	Vitmålad insida med spår av gulvit glasyr		
35	38	Kritpipsfragment	6948394,43	650820,63	5,24	1	2,01	34x7x7, röckanal 3 mm	Del av skaft		
36	38	Kritpipsfragment	6948394,43	650820,63	5,24	1	1,26	31x6x5 röckanal 2 mm	Del av skaft., avsmalnande		
37	36	Kritpipsfragment	6948390,83	650821,31	5,73	1	4,99	63x8x7, röckanal 2 mm	Del av skaft, dekor runt skaftet		
38	37	Kritpipsfragment	6948393,94	650819,14	5,18	1	1,09	15x8x7,5, röckanal 3,5 mm	Del av skaft		
39	37	Bränt ben	6948393,94	650819,14	5,18	1	0,98				
40	37	Rödgoods	6948393,94	650819,14	5,18	1	4,03	44x24x6	Spjälkat		X
41	37	Rödgoods	6948393,94	650819,14	5,18	1	24,23	49x35x24	Del av hank/öra, brun och vit glasyr		
42	37	Rödgoods	6948393,94	650819,14	5,18	3	14,96	39x30x6 (största biten)	3 bitar som passar ihop, gul glasyr på insidan, grön på baksidan		

43	37	Rödgods	6948393,94	650819,14	5,18	1	105,44	140x71x14	Del av fat, kantbit, gulvit glasyr med bruna prickar och annan dekor		
44	65	Rödgods	6948390	650820		1	25,02	81x52x7	Spår av gul glasyr med bruna prickar	Fyndet påträffades ovanför Pnr 65	
45	39	Rödgods	6948393,68	650822,01	5,31	1	73,83	96x36x25	Kantbit, svaga spår av mörk glasyr och eventuellt fläckar av vit målning	I tegelsmullager N om grund	
46	39	Glas	6948393,68	650822,01	5,31	3	127,38	125x54x7 (största biten)	Mörkgrönt, större böjda bitar - del av flaskbotten	I tegelsmullager N om grund	
47	39	Kritpipsfragment	6948393,68	650822,01	5,31	1	5,3	77x7,5x7, röckanal 2,5 mm	Del av skaft, avsmalnande	I tegelsmullager N om grund	
48	39	Rödgods	6948393,68	650822,01	5,31	1	16,36	45x40x14	Kantbit, spår av brun, vit och grön glasyr	I tegelsmullager N om grund	
49	39	Rödgods	6948393,68	650822,01	5,31	1	9,51	39x28x8	Kantbit, brun glasyr och vitglaserad kant	I tegelsmullager N om grund	
50	61	Rödgods	6948390,15	650820,54	5,63	1	10,31	33x32x9	Gulbrun och gulvit glasyr, kantbit		
51	61	Rödgods	6948390,15	650820,54	5,63	1	18	48x28x12	Vit glasyr med bruna band. Kantbit av fat?		
52	61	Kritpipsfragment	6948390,15	650820,54	5,63	1	3,92	32x10x10, röckanal 3 mm	Del av skaft		

53	61	Kritpipsfragment	6948390,15	650820,54	5,63	1	1,85	38,5x7x6,5, röckkanal 3 mm	Del av skaft, svagt avsmalnande		
54	61	Kritpipsfragment	6948390,15	650820,54	5,63	1	1,18	21x7,5x7,5, röckkanal 3 mm	Del av skaft		
55	61	Sintrad lera/slagg	6948390,15	650820,54	5,63	1	270,94	91x84x39	Spår av organiskt material		
56		Bränt ben	6948390,2	650821,8		8	0,94			Ö kanten av "hård", ungerfärliga koordinater	
57		Kritpipsfragment	6948390,2	650821,8		1	2,62	53x7,5x6	Del av skaft	Ö kanten av "hård", ungerfärliga koordinater	
58		Fönsterglas	6948390,2	650821,8		1	15,47	58x55x2,5	Grönt	Ö kanten av "hård", ungerfärliga koordinater	
59		Porslin?	6948390,2	650821,8		1	0,52	27x7x5	Spår av glasyr/ytskikt	Ö kanten av "hård", ungerfärliga koordinater	X
60		Porslin/fajans?	6948390,2	650821,8		1	3,23	19x18x7,5	Blåvitglaserad	Ö kanten av "hård", ungerfärliga koordinater	
61		Bränd flinta	6948390,2	650821,8		1	3,44	34,5x20x6	Grå	Ö kanten av "hård", ungerfärliga koordinater	

										1 m NNO om central myntgömma, under sotlagret	
62		Obränt ben	6948391	650821,05		21	2,06				
63		Rödgoods				1	13,71	37x33x10	Mörkbrunglaserad kantbit	Lösfynd	
64		Kritpipsfragment				1	1,68	24x8x8, röckanal 3 mm	Del av skaft	Lösfynd	
65	63	Rödgoods	6948389,99	650820,67	5,58	1	9,2	45x27x7	Kantbit med vit glasyr och bruna prickar samt ett brunt band. Passar ihop med Fnr 22		
66	63	Rödgoods	6948389,99	650820,67	5,58	2	3,45	19x16x9 (största biten)	2 bitar som passar ihop, kantbitar med gulvit glaserat band längs kanten		
67	63	Flintavslag	6948389,99	650820,67	5,58	1	2,14	29x17x5	Mörkgrå		
68	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	1,81	40x7x6, röckanal 3 mm	Del av skaft, avsmalnande		
69	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	0,86	26x7x6, röckanal 3 mm	Del av skaft		
70	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	2,71	28x9x8, röckanal 3 mm	Del av skaft		
71	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	0,26	21x5x2,5	Litet fragment av delat skaft		

72	65	Glimmerfragment	6948390	650820		1	1,5	33x26x1	Platt	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
73	65	Sten	6948390	650820		1	4,98	27x26x4	Myntformad	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
74	65	Skifferbryne	6948390	650820		1	3,63	43x15x3	Platt, rektangulärt	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
75	65	Bränt ben	6948390	650820		2	2,88			Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
76	65	Glas	6948390	650820		1	0,66	22x11x2	Plant, ogenomskinligt, brunt metalliskt	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	X
77	65	Fönsterglas	6948390	650820		4	6,68	31x12x1 - 53x34x1,5	Grönt, svagt ojäm yta	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	

78	65	Glas	6948390	650820		2	4,28	31x16x4 (största biten)	Mörkgrönt glas, den ena biten har en vikt kant	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
79	65	Glas	6948390	650820		1	0,14	15x12x0,5	Ljust blågrönt, mycket tunt, rundat	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
80	65	Glas	6948390	650820		1	0,2	16x6x1,5	Vitt opakt på ena sidan, genomskinligt på andra sidan, rundat	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
81	65	Porslin	6948390	650820		1	6,29	35x28x7	Kantbit, blåvitlila glasyr på utsidan (dekorerat som fläckar), rosavit glasyr på insidan	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
82	65	Kritpipsfragment	6948390	650820		1	0,15	15x5x2,5	Mycket litet fragment av skaft	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
83	65	Kritpipsfragment	6948390	650820		1	1,68	25x8x7,5, röckanal 3,5 mm	Del av skaft	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	

84	65	Kritpipsfragment	6948390	650820		1	3,87	34x10x9, röckanal 3,5 mm	Del av skaft	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
85	65	Kritpipsfragment	6948390	650820		1	6,66	57x10,5x10, röckanal3,5 mm	Del av skaft, spår av svag böj för huvuddelen i ena änden. Mycket litet spår av stämpel i andra änden av skaftet	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropen	
86	63	Fönsterglas	6948389,99	650820,67	5,58	2	4	40x32x1,5 (största biten)	Ljusgrönt respektive pärlmorskimrande		X
87	63	Rödgoods	6948389,99	650820,67	5,58	1	38,59	76x35x12	Kantbit, mörkgrön glasyr på insidan		
88	63	Bränd lera/tegel	6948389,99	650820,67	5,58	1	4,32	29x25x6,5	Rundad		X
89	63	Del av kakelplatta?	6948389,99	650820,67	5,58	1	10,24	39x35x13	Vitglaserad, snäckformad		
90	63	Rödgoods	6948389,99	650820,67	5,58	1	17,08	33x30x9	Del av skaft? Runt, spår av brun glasyr, litet hål i mitten		
91	63	Keramik	6948389,99	650820,67	5,58	1	123	104x61x23	Bottendel av fat/kruka, ingen glasering		
92	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	1,64	23x8x8, röckanal 3 mm	Del av skaft		
93	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	1,62	24x7,5x7, röckanal 3 mm	Del av skaft		

94	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	1,98	37x7,5x7, röckanal 3,5 mm	Del av skaft		
95	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	2,1	40x7x6, röckanal 3 mm	Del av skaft, mer brunaktig i färgen		
96	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	3,79	46x8x8, röckanal 3 mm	Del av skaft		
97	63	Kritpipsfragment	6948389,99	650820,67	5,58	1	6,67	62x9x9, röckanal 3 mm	Del av skaft		
98	60	Kritpipsfragment	6948390,01	650819,49	5,59	1	5,4	52x10x9, röckanal 3 mm	Del av skaft, dekor av små trianglar i ett band runt skaftet. I mitten av skaftet har ett hål tagits upp.		
99	62	Obränt ben	6948391,03	650820,01	5,8	1	8,44				
100	62	Kritpipsfragment	6948391,03	650820,01	5,8	1	3,52	41,5x9x8, röckanal 3 mm	Del av skaft		
101	62	Kritpipsfragment	6948391,03	650820,01	5,8	1	2,72	30x8,5x8, röckanal 3 mm	Del av skaft		
102	62	Kritpipsfragment	6948391,03	650820,01	5,8	1	2,35	38x8x6,5, röckanal 3 mm	Del av skaft		
103		Bränt ben	6948390,55	650820,8		1	0,15			0,5 m NO om central myntgömma, under sotlager, ungefärliga koordinater	

										0,5 m NO om central myntgömma, under sotlager, ungefärliga koordinater	
104		Porslin/fajans?	6948390,55	650820,8		1	0,2	7x7x3,5	Ljusblå glasyr		
105		Kritpipsfragment	6948390,55	650820,8		1	4,08	28x20x6	Del av huvud (halva)	0,5 m NO om central myntgömma, under sotlager, ungefärliga koordinater	
106		Kritpipsfragment	6948390,55	650820,8		1	1,5	31x6,5x6, röckanal 2 mm	Del av skaft, brunaktig färg	0,5 m NO om central myntgömma, under sotlager, ungefärliga koordinater	
107		Kritpipsfragment	6948390,55	650820,8		1	1,36	24x7x6,5, röckanal 2,5 mm	Del av skaft, brunaktig färg	0,5 m NO om central myntgömma, under sotlager, ungefärliga koordinater	
108		Kritpipsfragment	6948390,55	650820,8		1	0,86	18x7x6,5, röckanal 3 mm	Del av skaft	0,5 m NO om central myntgömma, under sotlager, ungefärliga koordinater	

109		Bränt ben	6948390,5	650820,9		4	2,4			0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
110		Flintavslag	6948390,5	650820,9		1	0,23	10x6x4	Grå	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
111		Glas	6948390,5	650820,9		3	1,37	23x11x1,5 (största biten)	Ljusgrönt, mycket svagt böjda bitar	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X
112		Glas	6948390,5	650820,9		1	0,98	36x18x1	Brungult rundat glas med vit beläggning	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
113		Glas	6948390,5	650820,9		1	5,65	44x36x3	Plan, grön glasbit med vikt kant och pärlmorskimrande beläggning	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
114		Glas	6948390,5	650820,9		1	0,83	18x8x4	Svagt böjd, pärlmorskimrande glasbit	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X

115		Kritpipsfragment	6948390,5	650820,9		1	7,36	39x19x18, röckanal 3 mm, mynningsdiameter 13 mm	Helt huvud, spår av streckdekor runt mynningen, i klacken en stämpel (tillverkaren?): möjligen "ER"	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
116		Obränt ben	6948390,4	650820,7		1	0,39			0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna	
117		Bränt ben	6948390,4	650820,7		2	<1			0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	
118		Rödgoods	6948390,4	650820,7		1	1,95	22x15x6	Brunglaserad	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	
119		Rödgoods	6948390,4	650820,7		1	1,43	22x15x5,5	Gulsvart glasyr och spår av en upphöjning	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	

120		Glas	6948390,4	650820,7		1	0,49	20x10x2	Pärlemorskimrande beläggning, svagt böjt	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	X
121		Fönsterglas?	6948390,4	650820,7		1	2,38	40,5x21,5x2	Rostfärgad beläggning, plant	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	X
122		Fönsterglas?	6948390,4	650820,7		1	0,22	12x6x1	Plan, svagt ljusblå/grön	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	X
123		Fönsterglas	6948390,4	650820,7		28	38,53	11x5x2 - 37x34x2	Plana, vita	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	
124		Tegelfragment	6948390,4	650820,7		1	18,76	48x40x12	Ena sidan bränd	0,3 m NNV om central myntgömma, invid stenarna, ungefärliga koordinater	

125	Bränt ben	6948391,15	650820,5	2	<1			1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
126	Obränt ben	6948391,15	650820,5	1	6,65		Bär märke av att ha karvats i	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
127	Porslin	6948391,15	650820,5	1	0,05	7x5,5x1,5	Ljusblå glasyr, spjälkad	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X
128	Porslin	6948391,15	650820,5	1	0,55	25x11x2	Vit med blått mönster	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
129	Rödgoods	6948391,15	650820,5	1	7,01	33x25x8	Vit glasyr med inslag av rött	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
130	Fönsterglas	6948391,15	650820,5	1	1,2	30x16x1,5	Ljusgrönt	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X

131		Kritpipsfragment	6948391,15	650820,5		1	3,17	33x9x9, röckanal 3 mm	Del av skaft, mörkbrun ton i ena änden	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
132		Kritpipsfragment	6948391,15	650820,5		1	1,13	37,5x6x5, röckanal 2 mm	Del av skaft, avsmalnande, ser ut att vara den yttersta ändbiten	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
133		Kritpipsfragment	6948391,15	650820,5		1	5,77	49x10x9, röckanal 2,5 mm	Del av skaft, halva i längdled svartbränt	1 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
134		Rödgoods	6948390,5	650820,9		1	2,96	27,5x13,5x9	Mynningsbit, svart glasyr	0,5 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
135		Rödgoods	6948390,5	650820,9		1	2,48	21x18x6	Gröngul glasyr, intryckta band på utsidan	0,5 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
136		Fönsterglas	6948390,5	650820,9		1	0,22	8x12x1	Ljusgrönt	0,5 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X

137		Fönsterglas	6948390,5	650820,9		1	0,48	18x12x1	Blågrönt	0,5 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
138		Bränt ben	6948390,75	650820,55		4	1,37			0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
139		Obränt ben	6948390,75	650820,55		1	0,39			0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
140		Fönsterglas	6948390,75	650820,55		1	2,4	36,5x19x2	Vitt, plant	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X
141		Porslin/fajans?	6948390,75	650820,55		1	1,92	16x15x8	Vit, med tjock, svart beläggning på ena hörnet	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
142		Rödgoods	6948390,75	650820,55		1	8,64	62x17x7	Spår av grön glasyr	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	

143		Kritpipsfragment	6948390,75	650820,55		1	0,6	20x6,5x6, röckanal 3 mm	Del av skaft	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
144		Kritpipsfragment	6948390,75	650820,55		1	0,21	17x6x2,5	Mycket litet fragment av skaft, delat längdledes	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
145		Kritpipsfragment	6948390,75	650820,55		1	0,08	10x5x2,5	Mycket litet fragment av skaft, delat längdledes	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
146		Kritpipsfragment	6948390,75	650820,55		1	1,78	20x8,5x8,5, röckanal 3 mm	Del av skaft	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
147		Kritpipsfragment	6948390,75	650820,55		1	1,42	28x11,5x6	Del av huvud, ca 1 fjärdedel, sotig insida	0,6 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
148		Fönsterglas	6948390,55	650820,6		1	2,75	42x27x1,5	Plant, grönt, rostliknande beläggning	0,4 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X

149	Glas	6948390,55	650820,6	2	10,57	40x37x2 (största biten)	Plant med böjd kant, pärlemorliknande beläggning	0,4 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
150	Kritpipsfragment	6948390,55	650820,6	1	2,29	30x7x7, röckanal 2 mm	Del av skaft, fläckigt bränt	0,4 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
151	Kritpipsfragment	6948390,55	650820,6	1	3,03	30,5x9x8,5, röckanal 3,4 mm	Del av skaft	0,4 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
152	Kritpipsfragment	6948390,55	650820,6	1	4,84	49x9x9, röckanal 3 mm	Del av skaft, 4 stämplor med franska liljor inom romber längdledes. Troligen holländsk, början-mitten av 1600-talet?	0,4 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
153	Bränt ben	6948390,5	650820,9	1	0,1			0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
154	Porslin/fajans?	6948390,5	650820,9	1	0,33	10x8x4	Blå och vit	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X

155		Fönsterglas	6948390,5	650820,9	4	5,57	32x26x1 (största biten)	Ljusgrönt, plant, beläggning på en bit	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	X
156		Rödgoods	6948390,5	650820,9	1	2,07	23x16x5	Grön glasyr, kantbit	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
157		Rödgoods	6948390,5	650820,9	1	6,55	40x17x6	Brun glasyr	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
158		Kritpipsfragment	6948390,5	650820,9	1	0,38	15x6x2,5	Mycket litet fragment av skaft, delat längdledes	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
159		Kritpipsfragment	6948390,5	650820,9	1	0,99	16x7,5x6,5, rökkanal 3 mm	Del av skaft	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
160		Kritpipsfragment	6948390,5	650820,9	1	3,89	34,5x9,5x9,5, rökkanal 2,5 mm	Del av skaft, dekor av prickar och naggade band runt ena delen av skaftet	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	

161		Förslagat glas?	6948390,5	650820,9	2	6,07+56,64	35x14x11 + 67x48x18	Ser ut som ihopknycklade glasbitar som utsatts för hetta och förslaggats	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
162		Söm	6948390,4	650821,6	1	17,42	73x11x9, skalle 13x13x12 (svärmätt pga korrosion)	Kraftigt korroderad	1 m NNO om central myntgömma, under sotlagret, ungefärliga koordinater	
163		Kopparfragment	6998390,15	650820,05	1	2,29	16x14x3	Platt, hästskoformat utan men runt med ett hål i mitten	Strax 0,5 m V om central myntgömma. Egentligen grop, ungefärliga koordinater	
164		Järnfragment	6948390,5	650820,9	1	4,97	35x10x7,5	Avlångt, möjligen del av spik utan huvud, kraftigt korroderat	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
165		Järnfragment	6948390,5	650820,9	3	112,26	63x33x19 (största biten)	Oformliga, satt ursprungligen ihop i en avlång, bitarna relativt lika i storlek	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	
166		Spik	6948390,5	650820,9	1	11,14	50x8,5x8, skalle 13x12,5x5	Kraftigt korroderad	0,5 m NNO om central myntgömma, ungefärliga koordinater	

167	64	Mynt	6948389,73	650820,93	5,67	1	41,41	48x48x3,5	1 öre kopparmynt Drottning Kristina 1644-1653		
168	62	Mynt	6948391,03	650820,01	5,8	1	10,47	31x29x2,5	1/4 Ör Kopparmynt Drottning Kristina 1653		
169	65	Mynt	6948390	650820		1	8,51	30x30x2	1/4 Ör Kopparmynt Drottning Kristina 1633-1654	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropan	
170	65	Mynt	6948390	650820		1	7,44	25,5x25,5x2	1/6 Ör Kopparmynt Karl XI 1667	Dålig positions kvalite, läge sätts till ungefärlig plats i gropan	
171		Mynt	6948391,03	650820,01		1	10,9	30x30x2,5	1/4 Ör Kopparmynt Karl X 1655	Under den tidigare välbevarade 1/4 öre	
172	58	Mynt	6948389,58	650821,72	5,77	1	7,38	24,5x24,5x2	2/3 skilling Kopparmynt Karl XIV 1844		
173	60	Mynt	6948390,01	650819,49	5,59	1	6,51	26x26x2	1/6 Ör Kopparmynt Karl XI 1666-1686		
174	63	Mynt	6948389,99	650820,67	5,58	1	6,57	30x30x2	1/4 Ör Kopparmynt Drottning Kristina 1633-1642		
175		Mynt	6948390	650820,93		1	9,86	30x29x3	1/4 Ör Kopparmynt Karl X 1655	Ca 0,3 m N om central myntgömma, ungefärliga koordinater	

176		Mynt	6948391,2	650819,3		1	8,64	30x29x2	1/4 Ör Kopparmynt Drottning Kristina 1636	Kontext saknas, troligen vid banken då batteriet tog slut, ungefärliga koordinater	
177	61	Mynt	6948390,15	650820,54	5,63	1	8,02	30x29x2	1/4 Ör Kopparmynt Drottning Kristina 1633-1654		
178		Tegelsten				1	>3000	270x120x70	Intakt tegelsten	Kontext saknas	

Bilaga 2. Konserveringsrapport

Konserveringsrapport

Konservering av 11 kopparmynt
Härnösand, Kvarteret Matrosen

Postadress Acta KonserveringsCentrum AB Riddargatan 13D 114 51 Stockholm	Telefon 070 759 29 41 073-360 7473	E-post sophie.nystrom@actakonsivering.se info@actakonsivering.se	Bankgiro 230-7155	Organisationsnummer 556744-7395 Företaget godkänt för F-skatt
Besöksadress Riddargatan 13 (Armémuseum, östra flygeln) 114 51 Stockholm		Hemsida www.actakonsivering.se		

Konserveringsrapport

20200811

1. **Ärende:** konservering av 11 mynt av koppar

1.1 **Fyndort:** Härnösand, Kvarteret Matrosen

2. Korrosionsstatus:

F167 Kopparmynt. 1 öre, 1600-tal? En svag antydning till prägning syntes på åt- och frånsida. Ytan täcktes av ett lerskikt med inslag av små gruskorn. Underliggande yta som framkom hade en småskrovlig korroderad mörkgrön beläggning med inslag av ljusgröna små partier i fördjupningar.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F168 Kopparmynt. ¼ öre, 1653, Kristina. Prägning var synligt på ena sidan innan konservering. Ytan täcktes av ett lerskikt blandad med ljusgröna korrosionsprodukter. Underliggande yta hade inslag av jämna partier blandad med småskrovliga korroderade partier. Den metalliska rödbruna ytan framkom längs randen.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F169 Kopparmynt. 16—tal. En svag antydning till prägning syntes på åt- och fränsida. Kantskador. Ytan täcktes av ett lerskikt med inslag av små gruskorn. Underliggande yta som framkom var korroderad med inslag av gropkorrosion, speciellt på ena sidan (tre kronor). Små ljusgröna korrosionsfläckar i fördjupningar syntes.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F170 Kopparmynt. 1/6 öre, 1667, karl XI? En mycket svag antydning till prägling var synligt på ena sidan innan konservering. Ytan täcktes av ett kompakt korrosionsskikt blandad med lera och små gruskorn. Underliggande yta som framkom hade en mörkgrön småskrovlig beläggning. Den metalliska rödbruna ytan syntes fläckvis.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F171 Kopparmynt. ¼ öre, 1655? En svag antydning till prägning syntes på ena sidan innan konservering. Ett lerskikt med inslag av små gruskorn täckte båda sidorna. Under framkom en småskrovlig mörkgrön korrosionsbeläggning.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F172 Kopparmynt. 2/3 Skilling banco, 1844. En antydning till prägning syntes på åt- och fränsida innan konservering. Ett lerskikt med inslag av små gruskorn täckte båda sidorna. Under framkom en jämn mörkgrön beläggning.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F173 Kopparmynt. 1/6 öre, 16__? En mycket svag antydning till prägling syntes på ena sidan innan konservering. Ett lerskikt med inslag av små gruskorn täckte båda sidorna. Under framkom en småskrovlig grön korrosionsbeläggning. Den metalliska rödbruna ytan var fläckvis synlig.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F174 Kopparmynt. ¼ öre? En svag antydning till prägning var synlig på åt- och fränsida innan konservering. Ett lerskikt med inslag av små gruskorn täckte båda sidorna. Under framkom en småskrovlig grön korroderad yta där den metalliska kopparytan bitvis lyste igenom.

Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F175 Kopparmynt. ¼ öre 1655? Ett lerskikt med inslag av små gruskorn täckte båda sidorna blandad med delvis hårda korrosionsprodukter. På ena sidan framkom bitvis en jämn yta. Övriga partier på båda sidorna täcktes av en skrovlig korrosionsbeläggning där prägningen korroderat bort.

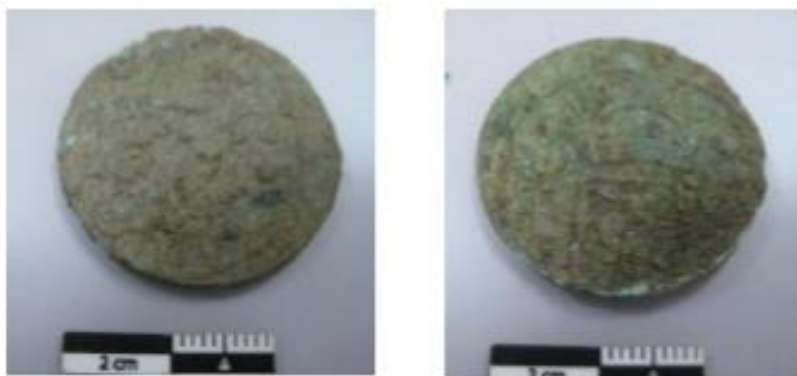
Ovan: före konservering.

Ovan: efter konservering.

F176 Kopparmynt. ¼ öre, 1635? En mycket svag antydning till prägning syntes på ena sidan innan konservering. Ytan täcktes av ett korrosionsskikt blandad med lera och små gruskorn. Underliggande yta som framkom hade en mörkgrön småskrovlig beläggning.

Ovan: före konservering

Ovan: efter konservering.

F177 Kopparmynt. Ingen prägning synlig på åt-och frånsida innan konservering. Tendenser till sprickbildningar längs randen. Kantskadad. Ytan täcktes av ett skrovligt lerskikt med inslag av gruskorn och korrosion. Under framkom en sliten och skrovlig beläggning där mycket av prägningen korroderat bort.

Ovan: före konservering

Ovan: efter konservering.

2.1 Konservering:

Mynten undersöktes inledningsvis okulärt under mikroskop och fotograferades före konservering. Därefter bearbetades mynten försiktigt under mikroskop med hjälp av skalpell och penslar med syfte att avlägsna överflödiga korrosionsprodukter och förtydliga eventuell prägning. Under framprepareringen konsoliderades ett mynt (F177) med 7% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol. Detta gjordes på grund av tendenser till sprickbildningar längs myntets rand. Efter avslutad mekanisk bearbetning putsades och polerades mynten med en mjuk roterande gethårstrissa. Till detta användes lite mikrokristallint vax som ytskydd.

Konservator
Sophie Nyström

Bilaga 3. Fotolista

Foto nr	Beskrivning	Fotad från
1	Arbetsbild, schaktning	Nordöst
2	Husgrunden framrensad	Nordöst
3	Östra delen av husgrunden	Nordöst
4	Husgrunden	Sydöst
5	Schakt där berghäll är synlig	Nordöst
6	Arbetsbild, schaktning i det södra schaktet	Nordöst
7	Husgrunden	Nordväst
8	Arbetsbild, schaktning i det södra schaktet	Nordöst
9	Arbetsbild, schaktning i det södra schaktet	Nordväst
10	Yta med tegel, tolkad som plats för spismur	Nordväst
11	Yta med tegel, tolkad som plats för spismur	Nordväst
12	Arbetsbild, Madeleine Nilsson rensar yta med tegel, tolkad som plats för spismur	Nordväst
13	Arbetsbild, Madeleine Nilsson rensar yta med tegel, tolkad som plats för spismur	Nordväst
14	Arbetsbild, Madeleine Nilsson rensar yta med tegel, tolkad som plats för spismur	Sydväst
15	Keramiskärvor funna vid grunden	
16	Husgrunden	Nordväst
17	Myntfynd vid spismuren	
18	Myntfynd som låg direkt på berghällen vid spismuren	
19	I mitten av bilden skymtar mynt fram på platsen för det som tolkas som platsen för spismuren	
20	I mitten av bilden skymtar mynt fram på platsen för det som tolkas som platsen för spismuren	

Bilaga 4. Fotoark

1.JPG

2.JPG

3.JPG

4.JPG

5.JPG

6.JPG

7.JPG

8.JPG

9.JPG

10.JPG

11.JPG

12.JPG

13.JPG

14.JPG

15.jpg

16.jpg

17.jpg

18.jpg

19.jpg

20.jpg